بسم الله الرحمن الرحیم

درس چهاردهم

نواسخ:{لای نفی جنس} :

۶۷.لای نفی جنس،حرفی است که مانند (**حروف مشبهه بالفعل**)،برسر مبتدا و خبر در امده،به (**اسم**)،نصب و به (**خبر**)،رفع می دهد.با این تفاوت که اسم ان همواره (**نکره**)بوده و به وسیله (لا)،جنس ان نفی می شود،مانند:

لارب غیر الله (پروردگاری جز(الله)نیست)

- یاداوری:اسم نکره
- به اسم هایی که برشخص یا شی نامشخص دلالت دارند (نکره)میگویند وعلامت ان معمولا تنوین است.
- مثل :رجل – کتابا – شجره

اقسام اسم (لا)

۶۸.اگر اسم (لا)ی نفی جنس،**مفرد** باشد،یعنی (مضاف و شبه مضاف)نباشد،مبنی بر **علامت نصب** است مانند:

لا عالم فی الدار

اسم لای نفی جنس مبنی بر فتح چون علامت نصب ان فتحه است.

لا عالمین فی الدار

اسم لای نفی جنس مبنی بر یاء چون علامت نصب مثنی یاءاست.

لا عالمین فی الدار

اسم لای نفی جنس مبنی بر یاء چون علامت نصب جمع مذکر سالم یاءاست

(درترجمه این این سه جمله از عبارت (هیچ دانشمندی در خانه نیست) استفاده می شود).

اقسام خبر (لا)

- ۶۹.خبر (لا)ی نفی جنس سه قسم است:

مفرد
- مشتق :لارجل حاضر (هیچ مردی حضور ندارد.
- جامد:لارجل اسد (هیچ مردی که در شجاعت چون شیر باشد نیست)

جمله
- اسمیه:لااحد اخوه فاسق (هیچ کس برادرش فاسق نیست.)
- فعلیه:لااحد یبقی(هیچ کس باقی نمی ماند)

شبه جمله
- جارو مجرور:لاریب فیه(هیچ شکی در ان راه ندارد).
- ظرف:لاکتاب عندی(نزد من هیچ کتابی نیست.)

- ۷۰.هرگاه خبر (لا)ی نفی جنس معلوم باشد غالبا حذف می شود مانند:
- لا باس که در اصل بوده: لا باس علیک (اشکالی بر تو نیست)

بیشترین جایی که خبر (لا) حذف می شودهنگامی است که پس از (لا) الا بیاید. مانند:

لا اله الاالله اصل ان لا اله موجود الا الله

شرایط عمل (لا)

- ۷۱. (لا)ی نفی جنس به سه شرط عمل می کند:
- ۱. حرف جر مثل (باء)بر ان داخل نشود
- ۲. اسم و خبر ان هر دو نکره باشند
- ۳. چیزی میان (لا)و (اسم) ان فاصله نشود
- اگر (لا) هر یک از شروط مذکور را نداشته باشد عمل نمیکند و هنگامی که شرط دوم و سوم را نداشته باشد علاوه بر عمل نکردن (لا) در جمله تکرار شود

- **اشتریت الحصان بلاسرج**(اسب تکاوربدون زین خریدم)
- **در این مثال حرف جر (باء) بر سر (لا)داخل شده و مانع عمل (لا) گردیده است**
- **لا الرجل کریم و لابنه**(نه ان مرد و نه فرزندش هیچ یک بزرگوار نیستند
- در مثال بالا اسم **(لا)معرفه است**،به همین دلیل **(لا)عمل** نکرده و **تکرارشده**
- **لافی القصیده هجاء و لا مدیح** (نه نکوهش در قصیده است و نه ستایش)
- **فی القصیده** خبر است و بین **(لا)** و **(اسم)** ان فاصله انداخته و موجب عمل نکردن(لا)و (تکرار)ان شده است.

- اللهم صل على محمد و ال محمد و عجل فرجهم